

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 6. Mors hæc aperit debiti grauit atem, infirmitatem poudusque peccati, sicut templum Ezechielis. Illam eo modo, quo sponsa, applica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

§. 6. *Mors hac aperit debiti gravitatem, infirmitatem pondi que peccati, sicut templum Ezechielis. Illam eo modo, quo sponsa, applica.*

Quam patenter hic ostenditur quantum malum sit, quam immentum illius malitiae pondus, quam infirmitatem magnam debitum quod per illud contrahitur. Clare admodum declararet medicus mali causam gravem perveritatem, si diceret nullam huic curandam morbo esse quibuslibet adhibitis herbis aut emplastris quavis arte compositis, sed requiri ut veniat quis de sanguine regio, qui totum suum effunderet sanguinem, ut ex eo fomentum conficeretur. Verum adhuc amplius, si diceret nullum huic sufficere terrenum sanguinem, sed morbi gravitatem hoc exposcere, ut omnes caelestes Spiritus descenderent a minimo Angelo, usque ad septimum Seraphim, sicque se componeretur, ut omnes iugulari possent. & eorum summi sanguis in medicamentum: quod tu de tali ferret agriculturne iudicium? Graphice debiti cuiusdam debitum explicaret, qui hoc tantum esse assereret, ut solus Dominus noster Rex illud posset solvere, huic totam impendens summam & omnes reditus Regnos Hispaniae, Italiae, & Indiarum Orientalium & Occidentalium: porro clarius exprimeretur si quis affirmaret, nullum esse in terra pretium, quo iusta possit fieri satisfactio, nisi descendens de caelo D. Michael Archangelus, stellae ac planetas cum splendore suo, virtutibus, & influentiis desereret in solutionem: Liquid demonstraret aliquis veneni serpentis cuiusdam efficaciam, si tellaretur esse tantam, ut si vel modicum illius in hortum decideret, omnes illico exaresceret & adureret arbores etiam facillimas: sed multo liquidius, si radium solis inficeret, ipsum repente solem obscuraret eo modo, ut in magnitimum carbonem illico mutaretur. Optime lapilli pondus exprimeretur, si hoc tantum esse constaret, ut superpositus montibus Pyrenaeis eos in abyssum demergeret: verumtamen multo melius, si Gabriel Angelus illius assumens, qui interpretaris dicitur fortitudo Dei, ab eius gravitate pressus in terram usque deprimeretur, atque in ea sic eum saeculentem comprimeret, ut se nec movere posset, nec a se pondus, quo posset surgere, dimoveret.

Has omnes expende similitudines, atque ex illis gradum tibi haurie quo capias infirmitatem mortiferi peccati gravitatem, quae tanta est, ut unus tantum tu gravitatem, non sufficiens sit medicina sanguis quorundam Regum, Principum & terrae Monarchatum, nec Angelorum omnium, si sanguinem haberent, darentque omnes vitam suam, sed de necessitate requiritur, ut ipse Deus eam assumat naturam, qua sanguinem habet, omnisque ille, uno & Dei vita profundatur. Debiti appende gravitatem: cum ad eius solutionem, vestrum pretium non fuerit sufficiens, quantum auri, argenti, & opum haberent & habere poterunt omnes terrae Reges: sed nec ipsa caeli stella, si Michael illas in pretium addideret, sed necessaria fuerint omnes divitiae bonitatis, misericordiae, sapientiae, & omnipotentiae ipsius Dei, quas in passione sua liberalis effudit. Abundantes divitias gratia sua. Scribit D. Paulus, Vires considerata veneni illius mortiferi peccati: quoniam quidem non solum poeuerit exurere immortales Libani cedros, ipsos interpretor Anglos: sed eum etiam intadens qui radius est lucis aeternae: Splendor gloriae, non perfecte: quandoquidem illius non recipit, nec potuerit quantum ad culpam, qua nonquam infectus fuit, sed quantum ad effectum, scilicet poenam, quam sibi dignatus est imponere: Sicut hic Eccepsus passus est, & in cruce tam spissa obtulit oculibus, tam omni luce vacuus, & honore difforsus, ut ipsi videretur esse maledictio. *Fallus pro vobis maledictum*

Peccati cognosce gravitatem: non enim valet unicum tantum superbiae, non ut illos Angelorum praecipitare celsissimos, ex altissimo caeli vertice, & ipsum Luciferum cum natura sua creaturarum omnium esse nobilissimum, eminentissimum & potentissimum, quo Dei manibus non fuit alter formatus excellentior: deorsum sic prostratum detruere, ut non possit nequidem minimam vim ererere, qua de lapsu surgat, tantumque a se pondus eliciat. *Cadit & non solum adicitur ut resurgat.* Porro ipsis Dei humeris impositum, illum in terram detraxit & in sepulchrum: nec minores necessitate fuerunt vires quibus assurgeret quam omnes Dei ipsius omnipotentiae. *Quem Deus suscitavit.* Testatur D. Petrus. Ecce quam immentum pondus Hoc ipsum est quod Dei filium in terram detecit, quando baiulans sibi crucem cum illa in terram concidit, Quid hoc Domine? An ergo vires tibi sunt adeo debiles, humeri confracti, ut lignum

ter non possit viti communiis vulgare pondus? Cetera admiratio respondet D. Petr. erat etenim hoc lignum depositarium quoddam, in quo reposita erant omnia mundi peccata, & ipsa sibi ostentat secundum omnia sibi pariter imposita. *Vitata nostra petalis in corpore suo super lignum.* Hic quam abesse quanta sit criminum pondus, ut ad eorum gravitatem ille coherat viti- bulque deficiat, qui Patris est fortitudo, tamque immensa colla pollet, ut etibus appendat digere im- mensum totius pondus vniuersi. *Qui appendit* (ut *fructus digitis nolem terra.* Qui mon- tes maiori ponderat facilitate, quam in poma vel pira. *Montes ponderans terra palmo concludit.*)

4. Inspicit si D. Hilario credimus hanc ea fuit ratio cur Christo cruci affixo, cum in alium tol- leretur, atque in terram erex. consideret, illa inuenerit. *Terra mota est.* Quis terram agi- tat, quis commouet, quam Deus super immo- bilem firmamque sustulit stabilitatem? *Funda- mentum terram super stabilitatem suam.* Non hoc re- p. *Admiratio* (ut D. Hilari.) etiam tam immensum hinc illius crucis pondus, & in illa crucifixi, ut terram tremore concuteret ipsoque. *coelos ter- ram referret. Terra commouit ad iugum Domini in* *lyra.* Eia-Christiana. hanc peccata confiteret que tanta communita facilitate, & appendit ve- ritate tantum, appende quam gratia fuit, ut ipsos Dei humeros opprimant, in terram collidant, & terram tremore concutiant. *Communica tibi* *quidquam negotium aliquod petique a te sub-* *ditum & ais.* Heu Domine mihi negotium hoc non in leue est, tamque exiguo pondere, qualem tibi persuades etiam, & ipsius per agrum Regem reditque saluetem, qua posse illi- ritate subuenire. *Ipsam Deum criminis tui,* *etiamque remedi pondus grauat, imo in terram* *depressit crucis onere compressum.* Tu iudica- rum ter sit pondere altius & grauitatis.

17. Admiratio dignum est illud remedium, quo Deus populo suo per Ezechielis prophetam ostendit. *Admiratio* (ut dicitur) qui criminum suorum graui- tatem perfecte non cognoscebat, per suppliciorum poenitentiamque acerbitatem, qua continuo ro- quibus illam, & in Babilonia seruum afflige- bat. Non sufficiens hanc commissa sit, ut pro- ximo verbis dicitur, ex peccatis stultus sit traducitur, ut oculos pena aperit, quos culpa claudet. *ut* *de D. Gregor.* aliquid quare in eum collyrium. *Et* *non comprehendit Deus prophetam, & in al-* *quo cum sustulit mentem, et quo temple fabricam* *illud demonstret, affabre compositam. Vado, cur-* *ae, & rursus & huius temple dicit imaginem, co-*

rumque omnium qua in eo fabricata conspi- ciuntur, hanc populo hinc explicata, eiusque oculis spectandam propone, per patet singulas cuius- que notare elegantiam, & videris eos pudore confusos, & criminum suorum poenitentes. *Tu* *autem fili hominis, attende deus, facti templum,* *Et conspiciantur ab iniquitatibus suis, & metan-* *tar fabricam, & erubescant ex omnibus que se-* *cerunt figuram demus, & fabrica eius, exitus &* *introitus, & omnem descriptionem eius.* &c. O Domine oculi & terra, quid tanti refert templi huius & fabrica conspectus, ut illis oculi aperiantur, & videant ac cognoscat magnitudinem scelerum suorum & grauitatem? Quid inde cogitandi, metantur, & vnam partem templi huius alteri conferant, ut per hoc confundantur ab iniquitatibus suis & peccatis poeniteat? O san- ctissimum templum & diuinum corpus Christi mei Redemptoris? Hoc ipse sibi nomen im- hoc Chri- stus est mentis proutque elaborandum, usque dum illi patiens vitam auferrent Deicide. *Sabuit templum hoc,* *in cruce.* *Et in tribus diebus exiit illud. Hoc autem dicitur* *Joan. 2.* *orbis ab templo corporis sui.* Templum ita diui- num, ut in sua esset tota diuinitas, non in um- bra & figura arca, vel propitiatorij, vel altaris, sicut in illo antiquo, sed in veritate, ut dicitur potestis Apollolus. *In quo habitabat omnis ple-* *nitudo diuinitatis corporis eius.* *Colos. 2.9.*

Hoc templum erectum fuit in monte Calua- ria, templum tot operibus, mythis imaginibus & egregijs ornatum figuris, quot fuerunt vul- nera, quibus a capite ad calcem fuit elaboratum. Inspice, & Christiane templum hoc, eius fabri- cam considera, comite oculos in eius firmam partemque egregias quas in eo notandae conspiciuntur. Attende, quod quantum attinet ad eius compositionem, formatum sit opera S. Spiritus, sanguine ipso sole positi eius scilicet, quae uelut stellae matutinas puritate possponit, & ipsos, caelos longe superat, sed ipsos etiam seraphinos: vnde fabrica est ita diuina, ut tota sancta sit, immutata, pura, nulla pecca- ti fuligine umbraque contaminata. *Qua ex te Luc. 13.* *notetur sanctum.* Si ista est adeo superexcel- lens, ut quo ita distincta inter se personae inter- uiuantur, qualia sunt Deus & homo, idque in vno supposito. Considera opera illa adeo raris & mythis: perpende easque spiritus horridum, oculos sanguine purpuratis, labia pallore contexta, lin- guam asidam, pectus clarum, huiusmodi con- celsos flagris, manus reprobatis clauis, pedes hur- paglubus transfossos. O quanta sunt haec opera, quanta

137

quam excellens, & mirabilis hæc structura. Il-
lam attende, & metire, circum appone. *Ma-*
riantur fabricam. Quomodo sibi conveniunt, hæc
spinæ, & tale caput, quod in se totam includit
cæli sapientiam? quomodo tales clavi talibus
respondent manibus, ut illis affigantur, quæ ab-
sint ut mali aliquid egerint, imo potius à mille-
nis bonis commendantur operibus? quos motus
passi sunt humeri illi, ut tot requirerentur flagra
ad eorum mortificationem: cum nunquam il-
los haberit nisi iustitiæ, & rationi conformes?
quos passus pedes? formârunt, qui diuine non
responderent obedientiæ, in omnium perditarum
inquisitionem, mundi que beneficium; ut dirissi-
mo clavo ligno affigerentur? Percunclare cupi-
tuarum. *Zacharia: Quid sunt plagæ istæ in medio manuum*
tuarum. Hinc circini acumen vnum hinc tem-
plo appone, penas conferens: & cum alterum in
illo non possit figi culpa scilicet; illud in te-
mplo statue, & attende, quàm bene conueniant
sibi que respondeant illæ spinæ capiti tuo stultel-
centi, illa flagella carni tuæ luxurianti: illi cla-
ur manibus tuis inuisitè rapientibus, sel illud &
acetum ori tuo voluptuoso, vncus ille pedum
passibus tuis inordinatis, crux illa humeris tuis
fastuosus. Hoc ille circinus notabat quem supe-
rius diximus armis suis inculpasse Reuerendis-
simum & nobilissimum Dominum D. Rosca-
dium. Hoc igitur templum perscrutare, strudu-
ram eius attende & singulas eius partes: quid in-
de? Confunderis ab omnibus iniquitatibus tuis,
oculos in peccata tua coniciens. *Mesentur fa-*
bricam & erubescens. &c. Pudeat te Christianum
Deum tenere cruci affixum, quantum ex parte
tua est: confundere leno vacare luxurijs, con-
templatus Deum pro illis sanguinem suum fun-
dere pretiosum.

§. 7. Si propter peccatum pro quo Dei fi-
lius venit satisfactorius, cum illi proprium
non sit, nec esse possit, erga illum tantum
Deus ostendat iustitiæ rigorem, licet fi-
lius suus sit: quid erit in hominibus, qui
per proprium peccatum quod contra diui-
nam committunt Maiestatem eius se red-
dunt inimicos?

¶ 15. Considera templum hoc & præ horrore di-
uinae illius iustitiæ contremisce, tam rigo-
rosam spectans, quam exercit Deus in hoc
templo humanitatis proprii filij: ideo nam-
que tibi proponitur, vultque ut illum tibi de-

monstremus, patris attritum & in cruce mor-
rientem. *Quem proposuit* (inquit Apollolus) *ad*
ostensionem iustitiæ suæ. Opera iustitiæ quæ Deus
in maximis suis exercet inimicis timore concu-
tiunt amicos illi maxime familiares. Quando
patruic opus illud, mundo notissimum, poten-
tissimam suam extendens manum contra re-
ctarium obliquumque Pharsodnem & exercitum
metu nationes omnes obriguerunt, ad quas tan-
te notitia fama que iustitiæ pervenit, Edom &
Moab, & septem illæ barbaræ Nationes in ter-
ra Chanaan Hebraei, Jebusæi, Amorrhæi, Hor-
thæi: *Tunc conturbati sunt Principes Edom,* &
habitatores Chanaan. Et hoc quidem eo modo
ut post facti prodigium quadragesima annis, re-
nouata eiusdem in vrbe Hiericho memoria,
quando filij Israel ad urbem illam castra sua ap-
plicauerunt: cuncti ut arboris folia vento per-
cussa contremuerunt, sic de hoc fecerunt testimo-
nium Rahab illa celeberrima. *Arruit in nos ter-
rer visus.* & *elanguerunt omnes habitatores ter-
re: audiimus enim quod fecerant Dominus aquis*
maris rubri, &c.

Porro notat singulariter Spiritus Sanctus quod
cum Dominus Pharsodnem eiusque exercitum
maris Rubri præfocasset, eos in illos retor-
quens, & medijs inuoluit: *Inuoluit eos fluiti-*
bus: illos oculis obiciens Ibraitarum subuer-
sus & aquis undisque præfocatos: hic illis ob-
tus duo contulit beneficia. Primum fuit, non
lenis de diuina iustitiâ formido. Secundum, in-
tegra perfectaque verbis illius sui resignatio. *Vi-*
derunt Aegyptios mortuos super litibus maris, &
manum magnam, quam exerceuerat Dominus con-
tra eos: simulque populus Dominum. & *credide-*
runt Domino & Moysi seruo eius. Notat autem
Caictan, hunc effectum in eordibus eorum præ-
tendisse Deum, timorem scilicet non exiguum
Dei, quo credant illi manus esse ad punicos
inimicos potentissimas. *Verè effectus animus in*
cordibus populi, ut ex vicia punitione Aegyptiorum,
timere Deum omnipotentem ad puniendam ino-
bedientes ei. Hæc timori succellit præclara Deo
submissio, quæ promptos se ostenderent manda-
tis eius obtemperandi, seruoque eius Moyse obe-
diendi: hoc enim his verbis innuitur, inquit
D. August. *Crediderunt Domino & Moysi.* Si
tam intulit formidinem, cum tam horrendum
esset & inauditum, videre Principes illos super-
bia iurgiosos, duces illos fortissimos undique præ-
focatos: quid futurum arbitramur, si Deus hoc
amicos